

1) Første behandling af lovforslag nr. L 51:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Begrænsning af fradrag for repræsentationsudgifter).

(Fremsat 30/10 85).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Lykketoft (S):

Dette lovforslag er i nøje overensstemmelse med de seks partiers skatteforlig fra i sommer, og det er en meget væsentlig del af den samlede fradragsbegrænsning, der her er til behandling.

Forslaget skal indvinde ca. 1½ mia kr. i merprovenu til finansiering af den øvrige del af skattereformen, og det sker ved at fratage erhvervslivet fradragsret for ¼ af udgifterne til repræsentation.

Det er klart, at den nærmere udformning af lignings- og kontrolbestemmelserne i denne forbindelse er ganske afgørende for at sikre, at der ikke bliver tale om en glidning af fradragsene over til nærliggende områder.

Lovforslagets bemærkninger lægger op til en sådan klar afgrænsning, og det er vi godt tilfredse med, men vi lægger vægt på, at spørgsmålet om kontrolmulighederne får en grundig videre behandling i skatte- og afgiftsudvalget.

Det er klart, at et forslag som dette her især i restaurationsbranchen har vakt uro og frygt for en nedgang i aktivitet og beskæftigelse, medens omkostningsvirkningerne for erhvervslivet som helhed naturligvis er begrænsede og overskuelige.

I socialdemokratiet tror vi ikke på de dystre prognoser, der er blevet fremført om, hvor hårdt dette forslag vil ramme restaurationslivet. Vi er overbevist om – og det har vi også fået bekræftet ved udsagn fra erhvervsfolk – at langt den største del af den forretningsmæssigt virkelig relevante repræsentation naturligvis vil blive afholdt, uanset hvilken del af fradragsene der kan trækkes fra ved indkomstopgørelsen, netop fordi det er en så begrænset del af den enkelte virksomheds samlede udgiftsmønster, men det er klart, at der vil være en virkning i retning af at fjerne ikke forretningsmæssigt relevante restaurationsbesøg, som hidtil er smuttet igennem på repræsentationskontoen i skatte-

regnskabet, og den virkning hverken kan eller vil vi fjerne som følge af det, der her er fremlagt og aftalt. Ingen kan naturligvis på forhånd udelukke, at der gennem udvalgsarbejdet og yderligere samtaler mellem forligspartierne kan ske visse justeringer i udformningen og afgrænsningen af dette indgreb, men lige så klart og sikkert er det, at der skal gennemføres en begrænsning af repræsentationsfradragsene helt i det omfang, der blev aftalt i sommer mellem skattereformpartierne.

Collet (KF):

Dette lovforslag er led i det mellem regeringspartierne, det radikale venstre og socialdemokratiet indgåede forlig om et nyt indkomstskattesystem. Både virksomheder og fagforeninger i de berørte brancher har peget på en del problemområder. Disse må analyseres dybtgående i udvalget.

Det er det konservative folkepartis håb, at lovforslaget efter udvalgsbehandlingen vil fremstå i en skikkelse, som branchen og dens medarbejdere og virksomheder kan leve med.

Skrumsager Skau (V):

Venstre kan også støtte det foreliggende lovforslag, som betyder, at repræsentationsudgifterne allerede om to måneder begrænses til 75 pct. og om 14 måneder yderligere til 25 pct. Som det allerede er nævnt, er forslaget en af de mange følgelove af skattereformforslaget og opfylder, som det foreligger fra skatteministerens hånd, til punkt og prikke det, de seks skattereformpartier blev enige om den 19. juni 1985. Derfor skal vi i princippet ikke her drøfte det hensigtsmæssige i forslaget, men kun drøfte, om lovgivningen i praksis kan udmøntes med den ønskede virkning til følge.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, har nogle få andre lande begrænsninger i repræsentationsfradraget, og mange andre har overhovedet ingen. Fra lande med begrænsninger kan vi selvfølgelig få nogle vurderinger af virkningerne og især af bivirkningerne, som også tidligere ordførere har været inde på, bl.a. for restaurationsbranchen og for vores eksport og handel, og hvad der er praktisk muligt at gennemføre for at undgå disse uønskede bivirkninger, herunder også begrænsninger i bureaukratiet bag det.

[Skrumsager Skau]

Jeg vil sætte pris på, at vi i udvalget får en åben og en fri drøftelse af forslaget.

Thoft (SF):

En af de ting, som jeg har haft så svært ved at forlige mig med, efter at min arbejdsplads er blevet dette hus, er, at det, der den ene dag er håbløst umuligt, skadeligt for erhvervslivet, tilsmudsning af virksomhederne, umuligt at administrere, den næste dag godt kan lade sig gøre, bare forslagsstilleren er en anden og den nye holdning er mere opportunist.

Jeg tror, at det forhold er med til at gøre, at politikere generelt scorer meget lavt på lystavlen, når det drejer sig om tillid i befolkningen, for det er da svært at bevare tilliden til folk, der den ene dag siger det ene og den næste dag præcis det modsatte.

Det gælder også dette forslag, ikke mindst skatteministerens bemærkninger til lovforslaget. Den 9. november 1982 jordede skatteministeren og regeringspartiernes ordførere et forslag fra undertegnede, som netop gik ud på at afskaffe repræsentationsfradraget. Og de udtryk, som jeg nævnte i begyndelsen »tilsmudsning af erhvervslivet«, »skadeligt for virksomhederne«, »håbløst umuligt«, »ikke til at administrere« osv., var alle sammen udtryk, hvormed skatteministeren karakteriserede SFs i øvrigt ganske fornuftige forslag.

I dag kan det altså godt lade sig gøre at skelne, i dag kan det altså godt lade sig gøre at administrere, og i dag er forslaget om at begrænse repræsentationsfradraget ikke længere erhvervsfjendtligt. Ja vel, ja så!

SF plejer under uændrede omstændigheder at mene det samme, og jeg skal som i 1982 fastholde, at vi fortsat synes, det er en god idé at luge de mange repræsentationsfradrag væk, også selv om det kun bliver for 75 pct.s vedkommende. Vi vil altså gå velvilligt ind i udvalgsarbejdet.

Jeg har mærket mig, at ministeren fastholder den fulde fradragsret for bestikkelse afholdt i udlandet, og at udgifterne til julefrokosten for personalet også er fredet, og begge dele kan vi vel leve med, men vi er nu principielt modstandere af skattefri frynsegoder, som især kommer højtlojnedede til gavn. Det er et fænomen – det bør ministeren også skrive sig bag øret – som er i stadig tiltagende.

Men jeg forstår ikke – og det vil jeg gerne bore en lille smule i – hvorfor fradragsretten kun skal begrænses til 25 pct. Og jeg forstår slet ikke, hvorfor der skal være en særlig regel i 1986 på 75 pct. Regeringen har lovet at forenkle, og en forenkling ville det da være, hvis man fastslog, at man naturligvis må give gaver, middage, jagtrejser og den slags julelege, men det kommer da ikke landets andre skatteydere ved. Det er altså ikke »25 pct.s vedkommende« eller »75 pct.s vedkommende«, der skal stå i selvangivelsen, det er »in-venting«.

Hvad er årsagen til, at man har valgt disse procenter på 25 og 75? Det synes jeg at skatteministeren bør give os en forklaring på i dag. Vi har ikke fået nogen forklaring i skatteministerens bemærkninger til forslaget, og der må jo være en eller anden god grund til, at det kun begrænses til 25 pct., og at man ikke fastslår – sådan som SF plejer at foreslå det, og sådan som vi helst ser det – at gaver og repræsentationsudgifter ikke kommer selvangivelsen ved.

Aase Olesen (RV):

Forslaget om at begrænse repræsentationsudgifterne for de selvstændige erhvervsdrivende indgik som et led i regeringens oplæg til en skattereform, og også de øvrige deltagende partier har været interesseret i at begrænse fradragene generelt, herunder repræsentationsudgifterne.

For det radikale venstre har det spillet en afgørende rolle, at man har sådanne begrænsende ordninger i andre lande, men vi er ikke blinde for, at der er store ligningsmæssige problemer i forslaget, og vi er ligesom de tidligere ordførere fra socialdemokratiet og regeringspartierne villige til at se på, om der kan gennemføres ændringer i lovforslaget under udvalgsbehandlingen.

Bente Juncker (CD):

Dette forslag er klart et misundelsesforslag, som er kommet med i skatteforligsteks-ten, udelukkende fordi nogle partier i denne sal mener, at det er vigtigt. Følgen bliver så, at nu skal det danske erhvervsliv belastes og kontrolleres med reglerne i dette forslag.

Efter momsreglerne skal man allerede nu udskille repræsentationsudgifter. Disse udgifter har på linje med driftsomkostninger i

[Bente Juncker]

virksomheden været fradragsberettigede. Fradraget for repræsentationsudgifter har indtil dags dato givet ca. 2 mia kr. i provenutab. Vi vil i CD stille os tvivlende over for, om disse milliarder kan hentes ind igen med dette forslag.

Det er klart, at man med de foreslåede ændringer især retter et anslag mod restaurationsbranchen. Repræsentation omfatter i høj grad bespisning i forbindelse med indgåelse af forretningsaftaler, og CD er ikke i tvivl om, at branchen vil få et omsætningsfald. Dermed følger flere ledige inden for området foruden et uundgåeligt provenutab for staten.

Det vigtige og administrativt besværlige i denne lov er sondringen mellem repræsentation og andre driftsomkostninger. Denne sondring har før ikke betydet det helt store, da begge udgiftsformer har været fuldt fradragsberettigede.

Som noget positivt lægger vi i CD megen vægt på, at personaleudgifter forbliver fuldt fradragsberettigede, ligesom vi er tilfredse med, at virksomhedernes kunder, leverandører og rådgivere betragtes som forretningsforbindelser, hvoraf følger, at hermed forbundne udgifter anses for interne udgifter med fuld fradragsret.

En anden ting, som CD anser for positivt i denne lovgivning, er, at rejseudgifter i forbindelse med indkomsterhvervelsen i det hele taget og udgifter i forbindelse med, at en handel indgås, betragtes som fradragsberettigede udgifter. Vi ved jo også, at det er nødvendigt i visse lande, når en handel skal afsluttes, at udveksle gaver – nogle kalder det bestikkelse – og hvad enten vi kan lide det eller ej, er det en kutyme i en række lande, som vi ikke kan ændre på. Disse ydelser fortsætter med at være fradragsberettigede, og det er vi helt tilfredse med i CD.

Endelig er det med CDs øjne godt, at adgangen til at fradrage udgifter til reklame ikke berøres af forslaget. I den henseende vil jeg gerne fremhæve sponsoreres bidrag til sporten og andre kulturelle formål. Uden denne form for støtte ville mange vigtige opgaver ikke kunne løses. Med denne understregning kan jeg give CDs støtte til forslaget.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Jeg vil gerne først spørge fru Bente Juncker, om hun var med, da regeringen kom med sit oplæg til en skattereform, hvori dette forslag indgik.

Dernæst vil jeg spørge fru Bente Juncker, om hun agter at stemme for dette forslag, som hun kalder et misundelsesforslag.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Ja til det første og ja til det andet! Det sagde jeg i øvrigt også.

(Kort bemærkning).

Thoft (SF):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om han kan bekræfte, at det, fru Bente Juncker sagde, var korrekt, nemlig at udgifter afholdt til virksomhedens kunder, leverandører, rådgivere, forhandlere og fuldmægtige er fuldt fradragsberettigede efter forslaget.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Da VS' skattepolitiske ordfører, hr. Lenger, er i retten, skal jeg meddele, at VS kan tilslutte sig forslaget om at begrænse fradraget for repræsentationsudgifter. Efter vores opfattelse er det uacceptabelt, at erhvervslivet kan få indirekte statstilskud til bespisning og beværtning af sig selv og andre, og derfor havde vi selvfølgelig helst set, at fradraget var faldet helt væk.

Jeg vil dog gerne påpege en enkelt ting. Faldet til »kun« 25 pct. ser jo ud af en hel del, men vi skal samtidig huske på, at der næsten sideløbende er sket en forøgelse af selskabsskatten, som forøger fradragsværdien, og det indirekte tilskud til bespisninger falder derfor ikke så drastisk, som de rå procenter umiddelbart kunne tyde på. Før den forhøjede selskabsskat og begrænsningen af repræsentationsfradraget kunne man få dækket 40 kr., for hver gang man lagde 100 kr. ud; man skulle altså selv betale 60 kr. Fremover, det vil sige, når både selskabsskatten er forhøjet og repræsentationsfradraget begrænset fuldt ud, vil man kunne få dækket 12,50 kr. for hver gang, man har lagt 100 kr. ud, mens man selv skal betale 87,50. Den faktiske stigning i egenbetalingen er altså mindre end 50 pct.

[Elisabeth Bruun Olesen]

For det ene år, der ligger i overgangsordningen, hvor selskabsskatten er forhøjet og repræsentationsfradraget endnu ikke er sat ned, er der oven i købet tale om en stigning i det indirekte tilskud til disse aktiviteter. For det andet år, 1986, hvor selskabsskatten er forhøjet og repræsentationsfradraget kun begrænset til 75 pct., er der stort set tale om samme tilskud, som før folketinget begyndte at røre ved selskabsskatter og repræsentationsfradrag: et indirekte tilskud på 37 kr. 50 øre for hver 100 kr. mod tidligere 40 kr. Det er derfor ikke så voldsomt, hvad der sker, før i 1987.

Rent principielt mener vi som sagt ikke, at repræsentationsfradrag er relevante fradrag. Vi har bemærket, at restaurationsbranchen ser med gru på fradragets begrænsning. Hvis det endelig skulle være nødvendigt med statstilskud for at opretholde restaurationsbranchen, ville vi hellere give disse tilskud direkte via finansloven og ikke indirekte gennem fradrag. I øvrigt ser vi slet ingen grund til, at tilskuddene skulle kanaliseres ud til restauranterne gennem de bedrestillede. Så ville det være mere relevant f.eks., om hver pensionist, hver bistanstmodtager, hver arbejdsløs, hver BZER og andre svage grupper hver måned kunne få et beløb, som de skulle kanalisere ud til restaurationsbranchen ved at gå ud og spise godt.

VS vil overveje at stille et sådant forslag, hvis det viser sig, at begrænsningen i fradragetretten skulle skade beskæftigelsen.

Kofod-Svendsen (KrF):

Kristeligt folkeparti kan tilslutte sig dette forslag om begrænsning af fradrag for repræsentationsudgifter.

Jeg mener, det er rigtigt, som det også siges i bemærkningerne, at der kan komme nogle vanskelige grænsedragninger og nogle definitionsspørgsmål vedrørende, hvordan man udsondrer repræsentationsudgifter fra andre driftsomkostninger. Men jeg synes, at ministeren har gjort et dygtigt stykke arbejde med nogle definitioner, hvor der ikke har været helt klare definitioner før. Derfor kan mit parti tilslutte sig både intentionen med lovforslaget og udformningen af det, og vi vil medvirke til en hurtig udvalgsbehandling.

Ove Jensen (FP):

Med dette misundelsesforslag bliver der indført et nyt farligt princip i vort indkomstskattesystem. Det har hidtil været således, at det alene var nettoindtægten, som man skulle betale skat af, mens driftsudgifterne selvfølgelig var skattefri.

Med dette forslag har man brudt dette princip. Nu er det altså først repræsentationsfradraget, man er faldet over, men der er jo principielt ingen, der kan vide sig sikker på, hvad det næste er, skatteministeren eller forligspartierne bliver enige om ikke længere er fradragsberettiget. Det vil sige, at enhver, som driver en virksomhed her i landet, kan risikere, at en hvilken som helst driftsudgift nu ikke længere er fradragsberettiget. Det er et meget farligt princip, man her vil indføre i vores skattelovgivning.

Det, man opnår med forslaget, er jo, at man ødelægger en hel branche: man ødelægger restaurationsbranchen, man får en masse mennesker i denne branche kastet ud i arbejdsløshed. Det vil selvfølgelig give en masse besvær for virksomhederne, for de skal jo på en eller anden måde forsøge at beholde deres omsætning. De må så finde på andre tiltag: øget annoncering, eller hvad de nu kan finde på.

Vi synes, det er et ganske urimeligt forslag, og i modsætning til fru Bente Juncker, som stod og kritiserede forslaget, nøjes jeg ikke med det: fremskridtspartiet stemmer naturligvis imod et sådant forslag.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Må jeg takke for den tilslutning, som dette forslag har fået fra et bredt flertal her i folketinget.

Det er jo rigtigt, som det er blevet sagt, at dette lovforslag er et led i den skattereform, som er aftalt mellem regeringspartierne, socialdemokratiet og det radikale venstre. Som man vil erindre, er det en af hovedhjørnestene i skattereformen, at man sænker skatten for den personlige indkomst med ca. 5,4 mia kr. Denne sænkning af den personlige indkomst kommer jo alle skatteydere til gode, også de skatteydere, der er ledere eller ejere af dansk erhvervsliv.

Når opgaven var at lave en skattereform, der var provenuneutral, må disse 5,4 mia kr. naturligvis hentes nogle andre steder fra, med andre ord: der måtte betales en pris for

[Ministeren for skatter og afgifter]

at kunne give denne betydningsfulde skattelettelse.

En af de mindre priser, der blev betalt, fremgår af det foreliggende lovforslag, hvor efter repræsentationsfradraget begrænses således, at statens provenu – sådan er det regnet ud – kan forøges med ca. 1,5 mia kr.

Denne begrænsning af repræsentationsfradraget – og det er et svar til hr. Thoft – er naturligvis en fravigelse af den almindelige regel, vi har i dansk skatteret om, at alle driftsomkostninger er fradragsberettigede. Derfor var det naturligt, at begrænsningen af repræsentationsfradraget blev så beskeden, som det var muligt under hensyntagen til det manglende provenu – derfor størrelsen 75 pct. Når det for det kommende år kun er 25 pct., har det noget at gøre med dels en provenubetragtning, dels den betragtning, at en overgangsordning ville være rimelig.

Jeg synes, det er vigtigt efter nogle af de udtalelser, der er faldet her i debatten, at understrege, at der ikke fra regeringens side på nogen som helst måde ligger nogen moralsk vurdering bag dette lovforslag. Det drejer sig ikke om, hvad folk spiser, hvor de spiser, og hvorfor de spiser, det drejer sig simpelt hen alene om et provenu, idet man er vel vidende om, som det også er blevet sagt her, at det naturligvis er fuldstændig rigtigt, at der er visse forretninger, som der er tradition for kun kan afsluttes i forbindelse med udøvelse af nogen repræsentation fra nogle af parternes side.

Der er fra flere sider – også fra flere af de partier, der deltog i forliget – givet udtryk for, at dette lovforslag indeholder nogle praktiske problemer, og det er jo sandt. Det vil være en lovgivning, som ikke er let at administrere, og som rejser nogle problemer, måske ikke så meget for den enkelte erhvervs virksomhed som for branchen set som helhed.

Jeg har noteret mig, at der fra forligspartierne i dag er givet udtryk for en vilje til i enighed at løse de praktiske problemer. Det siger sig selv, at regeringen på enhver måde vil medvirke hertil.

(Kort bemærkning).

Thoft (SF):

Det er jo ikke helt uvæsentligt, hvorledes teksten udlægges, og jeg må spørge skattemi-

nisteren endnu en gang, om han er enig i den fortolkning af teksten, som fru Bente Juncker gav udtryk for, nemlig at repræsentationsudgifter, gaver og hele halløjet, som afholdes over for virksomhedens kunder, leverandører, rådgivere, forhandlere, fuldmægtige, kommissionærer, konsignanter og agenter, betragtes som interne udgifter og derfor er fuldt fradragsberettigede.

Hvis ministeren er enig med fru Bente Juncker, vil jeg spørge: hvad omhandler lovforslaget så? Hvad er det så for nogle repræsentationsudgifter, der ikke længere er fuld fradragsret for? Så vidt jeg kan se, kunne man i så fald lige så godt have lavet en regel, der sagde: denne lov gælder ikke i Danmark.

Jeg vil også bede ministeren prøve at forkiare mig, hvorfor det nu ikke længere er erhvervsskadeligt, når blot man har bevaret 25 pct. af fradragsretten, og dér henviser jeg igen til debatten om SFs lovforslag i 1982, hvor ministeren klart fastslog, at SFs forslag var erhvervsskadeligt. Vi havde ikke bevaret 25 pct. af fradragsretten.

Endelig må ministeren svare os på, hvorfor det er specielt rimeligt, at der er en overgangsordning. Hvad er årsagen til, at der er behov for en overgangsordning? Ministeren må altså love mig, at vi får en klar fortolkning af teksten, for ellers har vi jo svært ved i udvalget at tage stilling til, hvordan det skal forstås.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Jeg vil da meget gerne give hr. Thoft en klar fortolkning af teksten, selv om den egentlig skulle være totalt overflødig, for i bemærkningerne står udtrykkeligt, at virksomhedernes kunder, leverandører osv. betragtes som forretningsforbindelser, det vil sige, at repræsentation i forhold til dem er omfattet af loven. Det, hr. Thoft antagelig forveksler det med, er den næste sætning, hvor der står: udgifter, der afholdes over for de omtalte personer, kan dog i ganske særlige tilfælde efter en konkret vurdering anses for interne udgifter med fuld fradragsret, og så står der nogle eksempler herpå. Derfor kan jeg ikke se, at det skulle kunne give anledning til nogen fortolkning.

Hr. Thoft spørger, hvorfor jeg ikke mener, at dette forslag er erhvervsskadeligt. Dér gør hr. Thoft sig skyldig i det samme, som man-

[Ministeren for skatter og afgifter]

ge andre gør sig skyldige i, når man diskuterer skattereformen, sådan som den blev aftalt den 19. juni i år. Skattereformen udgør en helhed. Der er i reformen klart positive sider for erhvervslivet, og der er også negative sider for erhvervslivet. For dem, der har indgået denne aftale, har det naturligvis været en afvejning af, hvorledes tingene skulle hænge sammen, og dette gælder ikke blot for erhvervslivet, det gælder også for den enkelte skatteyder. Der er sandelig meget stor forskel på dette og så at fremsætte et paradeforslag som det, hr. Thoft fremsatte i 1982 isoleret og ikke ledsaget af de væsentlige forbedringer for erhvervslivet, som skattereformen indeholder.

Dette lovforslag er prisen for, at man får gennemført en virksomhedsordning for de selvstændige erhvervsdrivende, at man får gennemført kapitalpension for selvstændige erhvervsdrivende, at man ophæver dobbeltbeskatningen ved aktier for aktionærer, at man får nedsat indkomstkatten for alle skatteydere, også erhvervslivet, på en sådan måde, at det disponible beløb efter skat for de højeste indkomster forhøjes med 20 pct. Det er jo en helt anden snak end den, hr. Thoft præsenterede folketinget for i 1982.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Paradeforslag, siger skatteministeren. Paradeforslag, kan fremskridtspartiet så sige, og det må være til ære for de socialistiske partier.

Det er så sørgeligt her at høre en konservativ skatteminister sige, at vi får indkomstskattelettelser. Hvor henter vi pengene fra, spørger skatteministeren – jo, det gør vi fra det hårdt betrængte erhvervsliv. Er det endnu ikke gået op for denne borgerlige regering, at den eneste måde, man kan hente pengene på, er ved offentlige besparelser? Vil den borgerlige regering stadig væk fastholde, at vi har det offentlige serviceniveau, som vi nu synes er passende? Er det ikke beskæmmende, at man virkelig skal indrømme, at de 4,5 mia kr. tager man altså bare fra erhvervslivet, og så er den potte ude. Så går det lige op.

Jeg vil da godt trøste hr. Thoft. Jeg er da sikker på, at hr. Thofts forslag fra 1982 såmænd nok skal blive gennemført på et tids-

punkt og med den borgerlige regerings samtykke.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Fru Pia Kjærsgaards forventninger og forventninger om fremtiden skal jeg lade fuldstændig ligge. Der er jo andre med mere humoristisk sans, der har udtalt sig om, hvad man kan sige om fremtiden.

Derimod vil jeg gerne prikke hul på den myte, som fru Pia Kjærsgaard her er med til at understrege i folketinget, nemlig at det er erhvervslivet, der betaler skattereformen. Det er klart, at nogle af de midler, der skal til for at gøre et skattereforprovenu neutralt, kommer fra erhvervslivet, herunder spørgsmålet om repræsentationsfradrag, og der vil også være andre fradragssaneringer, der, på samme måde som de rammer lønmodtagere, også vil få virkning for erhvervslivet: kontingenter o.lign. til faglige sammenslutninger og den slags ting. Men det store provenu, som finansierer skattereformen, skyldes simpelt hen dette, at vi dels omlægger fradragene, dels på anden måde ændrer skalaen, og det skyldes navnlig det store rentefradrag ved omlægning til kapitalindkomst, som gør, at tingene hænger sammen.

Erhvervslivet har gennem skattereformen fået adskillige fordele ved den aftale, der er indgået, og den væsentligste er vel nok den, at 6 partier er blevet enige om at gennemføre en ændring af vort skattesystem og dermed har været med til at skabe den også for erhvervslivet så nødvendige politiske stabilitet.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg skal gøre opmærksom på, at flere ordførere venter på at komme til i anden omgang.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Ja, det er da rigtigt, at der står 6 partier bag. Der står 6 socialistiske partier bag. Så er der 3 partier tilbage i folketinget. Der er SF, VS og fremskridtspartiet. De to har i adskillige lande vist, at de duede ikke. Så er der altså kun fremskridtspartiet tilbage. Jeg er ked af at skulle sige det.

Og med hensyn til fremtiden: ja men jeg ville da aldrig nogen sinde have forestillet mig, at da den borgerlige regering trådte til,

[Pia Kjærsgaard]

så var det første, den gennemførte, realrente-afgiften. Det tror jeg såmænd heller ikke socialisterne havde forestillet sig. Men sådan skulle det altså komme til at gå. Og det er så gået slag i slag siden.

Senere har vi også set et eksempel på tvungen opsparing, som endda ikke blev vedtaget med socialdemokraternes stemmer, men på et andet grundlag, men jeg kan godt specielt med denne borgerlige regering frygte for fremtiden. Vi har set adskillige forslag, som vi aldrig nogen sinde havde forestillet os blive gennemført under en socialdemokratisk regering. De er så blevet gennemført under en borgerlig.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Nå, endelig fik jeg en kort bemærkning.

Jeg vil gerne sige til hr. Thoft, at de tre positive ting, som jeg har siddet og ledt med lys og lygte efter i dette forslag, er taget nøjagtigt ud af bemærkningerne; det er rigtigt, at det er nogle ganske særlige tilfælde, men det hindrer jo ikke, at jeg godt kan tage nogle små, som jeg mener er store, særlige tilfælde op her fra folketingets talerstol.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Fru Bente Juncker ved, hvordan man bærer sig ad med at få ordet til en kort bemærkning.

Thoft (SF):

Nu breder mystikken sig. Jeg var meget glad for skatteministerens udlægning af teksten, som klart fastslog – og jeg vil gerne spørge skatteministeren: har jeg forstået ministeren rigtigt? – at det kun er i ganske særlige tilfælde, at der vil være fuld fradragsret for disse kategorier, som jeg har nævnt tidligere, bl.a. virksomhedens kunder og leverandører, at det kun er ganske særlige tilfælde og efter en helt konkret vurdering – og så er der endda givet nogle eksempler for ligesom yderligere at begrænse. Det vil jeg gerne have at ministeren bekræfter.

Og så vil jeg til sidst sige, at jeg vil da godt anerkende den meget større sammenhæng, som ministeren synes dette lovforslag skal ses i, men så vil jeg godt efterspørge sammenhængen, for det var jo rart, om vi, når vi nu skulle tage stilling til forslaget, så

også kendte den større sammenhæng, som forslaget indgår i, og det gør vi som bekendt ikke. Forslag herom er som bekendt ikke fremlagt på folketingets bord.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Af hensyn til den mekaniske gengivelse af talerne vil jeg nøjes med at sige: ja, naturligvis har hr. Thoft ret, for hr. Thoft læste jo op af de bemærkninger, jeg er kommet med til lovforslaget, og det er naturligvis dem, der gælder, og de behøver såmænd ikke nogen fortolkning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ophævelse af lov om bunden opsparing.

Af Dohrmann (FP) m.fl.

(Fremsat 30/10 85).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Det lovforslag, som fremskridtspartiet her har fremsat, går ud på, at den bundne opsparing frigives.

Som det formentlig er bekendt, blev den bundne opsparing gennemført som et led i helhedsløsningen af overenskomstsituationen i foråret. Sigtet med indgrebet var dengang at dæmpe det private forbrug for derigennem at bidrage til en forbedring af betalingsbalancen. Den bundne opsparing skal indbeta-